

A Közép-Európa 2020 Operatív Program

A CENTRAL EUROPE (Közép-Európa) Transznacionális Program a 2014-2020-as programozási periódusban a közép-európai országok közötti regionális együttműködést támogatja. A tagállamok megállapodtak a folytatólagos program fő pontjairól a partnerekkel és az érintett szereplőkkel 2013 folyamán folytatott konzultációk során. A Közép-Európa Program kilenc országot érint, melyek több mint 1 millió négyzetkilométernyi területen 142 millió embernek adnak otthont. Hét EU tagország (Ausztria, Horvátország, Cseh Köztársaság, Magyarország, Lengyelország, Szlovákia és Szlovénia) valamennyi régiója részt vesz a programban, míg két tagország esetében (Németország és Olaszország) csak néhány régió.

A Közép-Európa Program átfogó célkitűzése: „határon átnyúló együttműködés annak érdekében, hogy a közép-európai városokban és régiókban jobb legyen élni és dolgozni”. Pontosabban fogalmazva, a transznacionális együttműködés katalizátorként kell, hogy működjön az olyan intelligens megoldások megvalósításában, amik a regionális kihívásokra adnak választ az innováció, az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság, a környezet, a kultúra és a közlekedés területén. A program a regionális kapacitásokra épít egy integrált, alulról jövő megközelítést követve, melynek során különféle szinteken működő érintett szereplők vannak be és koordinálnak. Ezzel párhuzamosan a program koordinálja a régió más erőfeszítéseit, beleértve többek között a nemzeti és regionális programokat, amelyeket a strukturális és beruházási alapokból, a makro-regionális stratégiákból, a Horizont 2020 Programból vagy az Európai Beruházási Bankból támogatnak.

A program 4 prioritási tengelyen belül különböző specifikus intézkedéseket támogat:

1. sz. prioritási tengely – „Innovációs együttműködés Közép-Európa versenyképesebbé tételéért”

Ez alatt a prioritási tengely alatt a Közép-Európa Program kulcsfontosságú társadalmi-gazdasági kihívásokat és szükségleteket céloz meg, amelyek kapcsolódnak az Európa 2020 stratégiában megfogalmazott intelligens növekedéshez. Célja a kutatás, innováció és az oktatás területén történő hatékonyabb beruházás előmozdítása. A program hozzájárul a külföldi beruházások és tőkeáramlás célpontját képező technológiai orientációjú területek potenciáljainak megerősítéséhez, az innovációs rendszer szereplőinek jobb összekapcsolása révén. Ez erősíti a kutatás és fejlesztés eredményeinek átadását és az együttműködő kezdeményezések és klaszterek kialakítását. Továbbá, a tudás és oktatás terén tapasztalható regionális különbségeket is kezeli és fejleszti a kapacitásokat, vállalkozói kompetenciákat és a társadalmi innovációkat, amelyek többek között a demográfiai változások kihívásaira adnak választ. A prioritás pénzügyi allokációja 68,5 millió euró. A prioritáson belül támogatott projekteknek az alábbi specifikus célkitűzések egyikét kell céloznia:

- Az innovációs rendszer szereplői között fenntartható kapcsolatok fejlesztése a regionális innovációs kapacitás megerősítése érdekében
- Tudás és képességek fejlesztése a gazdasági és társadalmi innováció előmozdítása érdekében

2. sz. prioritási tengely – „Együttműködés az alacsony szén-dioxid kibocsátásra vonatkozó stratégiák területén Közép-Európában”

A prioritás célja a megújuló energiaforrások használatának növelése, az energiahatékonyság erősítése, valamint, ezzel párhuzamosan, az alacsony szén-dioxid kibocsátás szektor gazdaságnövekedési potenciáljának kiaknázása. A program hozzájárul a közszféra infrastruktúrájának hatékony energiagazdálkodásával kapcsolatos tudás növeléséhez. A területi alapú alacsony szén-dioxid kibocsátásra vonatkozó stratégiák megalkotásának és megvalósításának, valamint a funkcionális városi mobilitás támogatásának célja, hogy az energiatermelésben és fogyasztásban fellelhető problémákat kezelje Közép-Európában. Ez hozzájárul a klímaváltozás csökkentéséhez is. A prioritás pénzügyi allokációja mintegy 44 millió euró. A prioritáson belül támogatott projekteknek az alábbi három specifikus célkitűzések egyikét kell céloznia:

- A közszféra infrastruktúrájában az energiahatékonyság növelésére és a megújuló energiaforrások használatának növelésére vonatkozó megoldások megalkotása és megvalósítása
- A klímaváltozás csökkentését célzó, területi megközelítésű energiatervezési stratégiák és szakpolitikák fejlesztése
- A funkcionális városi területek mobilitás-tervezéséhez kötődő kapacitások fejlesztése a szén-dioxid kibocsátás csökkentése céljából

3. sz. prioritási tengely – „Együttműködés a természeti és kulturális erőforrások terén a fenntartható növekedés megteremtése érdekében Közép-Európában”

Ez a prioritás a természeti és kulturális örökség és erőforrások védelmével és fenntartható használatával kapcsolatos igényekre ad választ. A természeti és kulturális örökség és erőforrások egyre erősödő környezeti és gazdasági nyomás alatt állnak, és használatuk konfliktusokkal jár. Az örökség és az erőforrások a közép-európai régiókban fontos értékeket képeznek, melyek (területi tényezőként) hozzájárulnak a régió fejlődéséhez. A program a funkcionális városi területek környezeti minőségfejlesztésére is fókuszál. Ezért kulcsfontosságú kihívások, úgymint földhasználati konfliktusok, lég-, talaj- és vízszennyezés és hulladékgazdálkodás is a prioritási tengely részét képezik.

A prioritás pénzügyi allokációja mintegy 88 millió euró. A prioritáson belül támogatott projekteknek az alábbi három specifikus célkitűzések egyikét kell céloznia:

- Az integrált környezetgazdálkodási kapacitások fejlesztése a természeti örökség és erőforrások védelme és fenntartható használata érdekében
- A kulturális örökség és erőforrások fenntartható használata érdekében kapacitásfejlesztés
- A funkcionális városi területek környezetgazdálkodásának fejlesztése

4. sz. prioritási tengely – „Együttműködés a közlekedés területén Közép-Európa jobb kapcsolódása érdekében”

Ez a prioritás a Közép-Európai térség mag-periféria kettősségére kínál válaszokat. A program a perifériális és kevésbé megközelíthető régiók, valamint a jó kapcsolódással rendelkező központi területek közötti szakadékot fogja csökkenteni. Fejleszti a régiók és városok európai

közlekedési hálózathoz való kapcsolódását, valamint erősíti a multimodális környezetbarát személy- és áruszállítást.

A prioritás pénzügyi allokációja mintegy 29 millió euró. A prioritáson belül támogatott projekteknek az alábbi kettő specifikus célkitűzések egyikét kell céloznia:

- A regionális személyi közlekedési rendszerek tervezésének és koordinálásának fejlesztése a nemzeti és európai közlekedési hálózatokhoz való kapcsolódás fejlesztése érdekében
- Az áruszállítás szereplői közötti koordináció erősítése a multimodális környezetbarát áruszállítási megoldások növelése érdekében

A projekt pályázatok kiválasztása és a támogatott projektek megvalósításának monitoringja során az alábbi általános elveket kell szem előtt tartani:

- A beruházásokat a legerőforrás-hatékonyabb és legfenntarthatóbb megoldások felé kell terelni; Kerülni kell azokat a beruházásokat, amelyek jelentős negatív környezeti vagy klímahatással járnak, továbbá támogatni kell azokat a projekteket, amelyek a fennmaradó negatív hatásokat csökkentik;
- Az egyes beruházások alternatíváinak életciklus költségeinek összehasonlítása során hosszú távú szempontokat kell megfontolni;
- Ösztönözni kell a zöld közbeszerzést.

A program által támogatott projekteknek a környezetvédelemre, fenntartható fejlődésre vonatkozó releváns szabályokat és politikákat tiszteletben kell tartania, beleértve többek között a fenntartható fejlődés európai uniós stratégiájának felülvizsgált változatát, a flóra-fauna élőhelyek irányelvet és a „madár” irányelvet. A Közép-Európa Program a megvalósítás minden szakaszában tiszteletben tartja továbbá az egyenlő esélyek és a diszkriminációmentesség elvét. A program előmozdítja az egyenlő esélyeket és kiküszöböli a nemet, etnikai származáson, vallási is hitbeli meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló diszkriminációt a megvalósítás teljes ciklusában, különös tekintettel a támogatásokhoz való hozzáférés területén. Ennek során figyelembe veszi az egyes célcsoportok igényeit, akik diszkrimináció áldozatául eshetnek, különös tekintettel a fogyatékkal élők hozzáférésére vonatkozó elvárásoknak fog megfelelni.

A KÖZÉP-EURÓPA PROGRAMMAL kapcsolatos további információ:

Közös Titkárság KÖZÉP-EURÓPA Program (Kirchberggasse 33-35/11, 1070 Bécs, Ausztria)

Telefon: +43-1-8908 088 2403; Fax: +43-1-8908 088 2499

E-mail: info@central2013.eu; Web: <http://www.central2013.eu>

Facebook: www.facebook.com/CentralEuropeProgramme

Forrás: www.central2013.eu

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND